

بسمه تعالی

توضیح

دانشجویان گرامی برای انطباق ساختار پایان نامه ها با استانداردهای نگارش علمی، ملزم به رعایت موارد این دستورالعمل هستند. دانشجویان در صورت نیاز به راهنمایی، می توانند با حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه تماس بگیرند.

خلاصه نگارش پایان نامه:

۱. صفحه ی روی جلد (زرکوب قسمت فارسی فرم شماره ۱)
۲. صفحه سفید
۳. بسم الله الرحمن الرحيم.
۴. صفحه ی عنوان
۵. صفحه ی تقدیم (Dedication)
۶. صفحه ی تشکر و قدر دانی (Acknowledgements)
۷. چکیده ی فارسی شامل کلمات کلیدی :
۸. فهرست مطالب
۹. فهرست جداول (در صورت وجود) و صفحه
۱۰. فهرست نمودارها و شکل ها (در صورت وجود) و صفحه
۱۱. صفحه ی علایم و اختصارات (در صورت وجود)
۱۲. متن اصلی پایان نامه که شامل قسمتهای زیر می باشد:
فصل اول: مقدمه (Introduction)
- فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام شده (و چارچوب نظری) (Literature Review)
- فصل سوم: مواد و روش ها (Materials and Methods)
- فصل چهارم: یافته های پژوهش (Results)
- فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری (Discussion and Conclusion)، پیشنهادات
۱۳. منابع (References)
۱۴. پیوست
۱۵. چکیده انگلیسی
۱۶. صفحه تصویب پایان نامه توسط هیات داوران
۱۷. صفحه عنوان به انگلیسی (مطابق فرم شماره یک قسمت انگلیسی)

کلیات

- فونت فارسی: B Nazanin، سایز ۱۴ معمولی برای متن
- فونت انگلیسی: Times New Roman، سایز ۱۲ برای متن
- برای عناوین داخل متن از فونت ۱۴ توپر (Bold) همراه با شماره عنوان استفاده شود.
- بالا، پایین و لبه بیرونی صفحه هر کدام ۳ سانتی متر و لبه عطف ۴ سانتی متر فاصله.
- استفاده از سرصفحه (Header) و کادر در صفحات لازم نیست.
- فاصله خطوط ۱/۵ سانتی متر در تمام متن پایان نامه رعایت شود.
- اولین سطر هر پاراگراف یک سانتی متر تورفتگی داشته باشد.
- رعایت دستورالعمل های آیین نگارش زبان فارسی الزامی است.
- برای تایپ کلماتی مانند می شود، می رود و غیره از دستور Ctrl+Shift+Space استفاده شود تا به صورت یک واژه واحد در متن ظاهر شوند.
- توضیح جداول در بالا و توضیح اشکال و عکسها در زیر آنها قرار می گیرد.
- * این محدودیتها در مورد دیاگرامها، جداول، نقشه ها، عکسها، فهرستها، اشکال و غیره نیز باید رعایت شود.
- * صفحات بزرگ: حتی المقدور باید از استفاده از صفحات بزرگ در پایان نامه خودداری کرد و آنها را از طریق فتوکپی های مخصوص کوچک و استاندارد نمود. ولی در صورت اجتناب ناپذیر بودن، باید با دقت آنها صفحه را به داخل پایان نامه به گونه ای تا نمود که لبه آن از دیگر صفحات بیرون نزنند.
- اندازه کاغذ: A4
- صفحات ابتدایی پایان نامه (تا قبل از شروع فصل اول) با حروف الفبای فارسی شماره گذاری شوند.
- هر یک از بخشهای هر فصل با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا شده اند، مشخص می شود. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره ترتیب بخش مورد نظر است. در صورتی که هر بخش دارای زیر بخش باشد، شماره هر زیربخش در سمت چپ عدد فوق قرار می گیرد. به عنوان مثال اگر "برنامه ریزی پویا" دومین زمینه زیربخش چهارم فصل سوم باشد، بصورت: "۳-۴-۲ برنامه ریزی پویا" نوشته خواهد شد.

• نحوه نوشتن زیر نویسها:

- منظور از زیرنویس توضیح و تفسیر افزون بر متن می باشد که برای روشن کردن مطلبی مشکل و مبهم و یا آگاهی بیشتر خواننده آورده می شود.
- اسم های انگلیسی در متن به فارسی (در صورت داشتن معادل فرهنگستان و در غیر این صورت تلفظ انگلیسی به فارسی) و در زیر نویس به انگلیسی نوشته می شوند.

• فرمولها و معادلات ریاضی

- در تمام پایان نامه به صورت یکنواخت با استفاده از MS Word Equation نوشته شوند.
- شماره گذاری معادلات از راست به چپ و در ابتدای سطری که معادله قرار داد به صورت شماره فصل و شماره معادله، به عنوان مثال، (۳-۵) یعنی فصل سوم معادله شماره ۵

• واحدها

- کلیه واحدها در سیستم SI باشند. در صورت لزوم، ذکر معادل آنها در سیستم های دیگر داخل [] بلامانع است.

• مشخصات عنوان شکلها و جداول:

- محل قرار گیری در زیر شکل از منتهی علیه سمت راست شکل با فونت متن به اندازه ۲ واحد کوچکتر.
- در جداول بالای جدول از راست به چپ
- یک سطر فاصله بین متن اصلی و متن زیرنویس شکل و جدول ضروری است.

جلد پایان نامه

جنس

صحافی کالینگور

رنگ

- رنگ جلد برای پایان نامه های مقطع دکتری حرفه ای (MD): سورمه ای
- رنگ جلد برای پایان نامه های مقطع دکتری تخصصی (PhD): طوسی
- رنگ جلد باری پایان نامه های مقطع کارشناسی ارشد (MSc): مشکی

متن روی جلد

مشابه فرم شماره ۱ تهیه شود.

ترتیب صفحات پایان نامه:

الف) صفحات مقدماتی:

۱. صفحه ی روی جلد(زرکوب قسمت فارسی فرم شماره ۱)
۲. لازم به ذکر است که در عطف پایان نامه نیز بایستی از بالا به پایین شماره ی پایان نامه و سال دفاع از پایان نامه بایستی ذکر شود.
- تبصره:
 - در حاشیه ی مجلد بایستی خلاصه ی عنوان، اسم دانشجو و شماره ی ثبت نوشته شود.
۲. صفحه سفید
۳. بسم الله الرحمن الرحيم. شایسته است صفحه ابتدایی پایان نامه با نام پروردگار یکتا آغاز گردد.
۴. صفحه ی عنوان: این صفحه کاملاً شبیه صفحه ی روی جلد خواهد بود با این تفاوت که نام اساتید مشاور در زیر نام اساتید راهنما ذکر گردیده و در انتهای صفحه، جمله «حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی ایلام محفوظ است» نوشته خواهد شد.
۵. صفحه ی تقدیم (Dedication): نگارش این صفحه اختیاری بوده و جهت تقدیم پایان نامه به فرد یا افرادی میباشد که حد اکثر در یک صفحه با فونت اختیاری نگاشته میشود.
۶. صفحه ی تشکر و قدر دانی (Acknowledgements): در این صفحه از اساتید راهنما و مشاور و موسسات و افرادی که در انجام پروژه همکاری و مساعدت داشته اند سپاسگزاری می شود. (حد اکثر در یک صفحه با فونت اختیاری)
۷. چکیده ی فارسی شامل کلمات کلیدی:
 - چکیده شامل عنوان، بیان مسئله، هدف از اجرای پایان نامه، روش انجام کار، نتایج، نتیجه گیری نهایی و کلمات کلیدی می باشد. لازم به ذکر است که چکیده حداکثر ۳۰۰ کلمه بوده، فونت تایپ شبیه متن اصلی و حتی الامکان در یک صفحه می باشد. در چکیده از اشاره به تاریخچه، زمینه ی تحقیق، توصیف تکنیکها، بحث و ذکر منابع خودداری گردد.
 - لازم است متناسب با محتوای متن، بین ۳ الی ۱۰ واژه کلیدی، انتخاب و در انتهای چکیده های فارسی و انگلیسی اعلام شوند. به این منظور، واژگان کلیدی باید از فهرست Medical

دستورالعمل نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای و تخصصی

Subject Headings (MeSH) انتخاب شده باشند. در صورتی که برای واژه خاصی،

واژه کلیدی مناسبی وجود ندارد، می توان از واژه های جدید استفاده نمود. برای دسترسی به

لغات MeSH، به آدرس اینترنتی زیر مراجعه

شود: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?db=mesh>

۸. فهرست مطالب: این بخش شامل عنوان فصل های مختلفو فهرست رئوس کلیه مطالب مندرج در متن پایان نامه می باشد.

۹. فهرست جداول: برای جداول موجود در متن پایان نامه فهرست مجزایی باید تهیه شود.

۱۰. فهرست نمودارها و شکل ها: فهرست مجزایی جهت نمودارها و اشکال موجود در پایان نامه نیز تهیه می شود.

۱۱. صفحه ی علایم و اختصارات: اگر در متن پایان نامه از علائم یا نشانه های اختصاری به صورت مکرر استفاده شده است، بهتر است برای آنها یک فهرست الفبایی تهیه شود به این ترتیب که در مقابل هر یک از آنها کلمه کامل نوشته شود.

ب - متن اصلی پایان نامه شامل قسمتهای زیر است:

- فصل اول: مقدمه (Introduction)

شامل بخش های بیان مسئله، اهداف و فرضیات به همان ترتیبی که در پروپوزال طراحی گردیده است در این بخش پایان نامه بایستی درج گردد.

- فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام یافته (Literature review)

در این فصل به جزئیات بیشتری از مطالعات انجام شده در رابطه با موضوع پایان نامه پرداخته می شود. توصیه براین است که در این فصل از کتابهای مرجع کمتر استفاده گردد و بیشتر از مقالات معتبر و روز استفاده شود.

– فصل سوم: مواد و روشها (Materials and methods)

در این فصل، روش های اجرایی که باید در طول تحقیق به کار گرفته شوند، به طور کامل معرفی می گردند. این موارد عبارتند از:

(۱) مواد و تجهیزات، به تفکیک با ذکر مدل و سازنده

(۲) جامعه مورد مطالعه

(۳) الگوی طراحی مطالعه

(۴) روش نمونه گیری و تعداد نمونه

(۵) رعایت اصول اخلاقی پژوهش: در صورتی که مطالعه بر روی انسان و یا نمونه های بیولوژیک، سلولی و بافتی انجام می شود، موضوع اخذ رضایت آگاهانه از آزمودنی ها ذکر شود. (کد شورای اخلاق پژوهشی اخذ شود) در مورد مطالعات اپیدمیولوژیک یا کارآزمایی بالینی، کپی یا فایل اسکن شده موافقت نامه کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی مربوطه نیز در بخش پیوست ها، ارائه شود.

(۶) روش تجزیه و تحلیل آماری: این روش ها، با جزئیات کافی بیان شوند. اشاره به نرم افزار مورد استفاده برای تحلیل آماری، ضروری است؛ ولی کافی نیست. برای هر یک از متغیرهای تحقیق، آزمون آماری به کار گرفته شده قید شود. سعی شود از میانگین، میانه، انحراف معیار و فواصل اطمینان برای نشان دادن نتایج پژوهش استفاده شود. به طور کلی، در این فصل، جامعه مورد بررسی و نحوه نمونه گیری (بیماران یا حیوانات آزمایشگاهی، از جمله گروه شاهد) به وضوح بیان گردد. سن، جنس و سایر مشخصات مهم نمونه ها، اعلام شوند.

روش های به کار گرفته شده و وسایل مورد استفاده، ذکر گردیده و نام سازنده تجهیزات، شرکت سازنده مواد مصرفی و نام کشور محل تولید، در پرانتز قید شود.

اقدامات انجام شده، با توضیحات کافی بیان شوند؛ در حدی که سایر پژوهشگران بتوانند نتایج را بررسی و بازیابی کنند و یا در صورت تمایل، پژوهش را به طور کامل تکرار نمایند. در صورت لزوم، به روش های مشخص و تعریف شده ارجاع داده شود (از جمله روش های آماری). روش های جدید یا تعدیل یافته، توضیح داده شوند؛ دلایل استفاده از آنها بیان گردد و محدودیت های آنها ارزیابی شود.

کلیه داروها و مواد شیمیایی مورد استفاده، مشخص شده و مواردی همچون نام ژنریک، دوز و طریقه مصرف، بیان گردند. شواهدی ارائه شود که حساسیت و اختصاصیت روش های آزمایشگاهی را تأیید نمایند.

دستورالعمل نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای و تخصصی

گزارش کارآزمایی‌های بالینی تصادفی انجام شده، باید اطلاعاتی راجع به همه عناصر مهم تحقیق، ارایه کند؛ از جمله پروتکل تحقیق (جمعیت تحقیق، اقدامات، نتایج، منطق آماری با ماخذ)، تعیین نوع مداخلات (روش‌های تصادفی‌سازی، مخفی کردن گروه‌های درمانی مختلف)، و روش کور (blind) کردن تحقیق. واحدهای اندازه گیری: تمام اندازه گیری‌ها، در سیستم متریک (سیستم بین‌المللی واحدها، SI) گزارش شوند.

- فصل چهارم: نتایج (Results) شامل توضیحات، جداول و

این فصل حاصل تحقیق دانشجو می باشد و سئوالات، اهداف و فرضیاتی که دانشجو و استاد راهنما در پروپوزال طراحی کرده اند در این فصل جواب آنها داده می شود. در این راستا معمولاً از جداول و نمودارها ... استفاده می شود. البته ضروری است یافته‌ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شده و برای بیان جزئیات به جداول و نمودارها... استناد شود. این فصل به بیان یافته‌ها اختصاص دارد نه تفسیر آنها لذا باید صرفاً نتایج به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیاتی که پیشتر در پروپوزال طراحی شده بود بیان گردد و از تناقض گویی پرهیز شود. لازم به ذکر است در متن این فصل بایستی تمام یافته‌ها به جداول و یا نمودارها و شکلها ... استناد گردد. حتماً باید در نظر داشت که در ارائه جداول و نمودارها از تکرار مطالب نظیر هم خودداری گردد).

- فصل پنجم:

- بحث (Discussion)

در پاراگراف اول قسمت بحث، یافته‌های مهمی که سئوالات تحقیق را پاسخ داده است، آورده شوند. بر جنبه‌های مهم و تازه تحقیق و نتیجه‌گیری حاصل از آن، تأکید گردد. داده‌ها یا مطالب دیگر متعلق به بخش مقدمه یا نتایج، تکرار نشوند. در قسمت بحث، تعابیر یافته‌ها و محدودیت آنها بیان گردند. مشاهدات، به تحقیق‌های مرتبط دیگر، ارتباط داده شده و علل تفاوت با یافته‌های دیگران، تحلیل شوند (یافته‌ها، با اطلاعات موجود مقایسه گردیده و تفسیر و توجیه شوند). نتیجه‌گیری، با اهداف تحقیق مرتبط شود؛ اما از اظهارات نامشخص و نتیجه‌گیری‌هایی که داده‌ها کاملاً آنها را پشتیبانی نمی‌کنند، اجتناب شود. فرضیه‌های جدید، در صورت لزوم، بیان گشته و توصیه‌ها در انتهای بحث آورده شوند.

دستورالعمل نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای و تخصصی

به طور کلی، در این فصل، بر فرضیه‌های تازه و مهم تحقیق و نتایجی که می‌توان از آنها گرفت، تأکید می‌شود. محور اصلی باید آثار و اهمیت یافته‌هایی که در تحقیق انجام شده و بیان مشکلات و محدودیت‌های آن و چگونگی ارتباط آن با تحقیقات مشابه دیگران باشد.

- نتیجه‌گیری (Conclusion)

در این قسمت نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته‌بندی شده جهت استفاده بهینه از محتویات پایان نامه ارائه می‌گردد، طوری که خواننده پایان نامه با خواندن آن بتواند یافته‌های مهم پایان نامه را به دست آورد.

- پیشنهادها (Suggestions)

در این بخش از پایان نامه به مسائل بی‌جواب در رابطه با تحقیق انجام شده اشاره می‌شود و راه‌حلهای پیشنهادی دانشجویان و استاد راهنما با توجه به آشنایی و تسلطی که به موضوع پیدا کرده‌اند ارائه می‌شود و در حقیقت می‌توان گفت در این بخش زمینه‌های تحقیقاتی جدید پیش روی محققان گذاشته می‌شود.

- منابع (References)

ذکر منابع علاوه بر اعتبار بخشیدن به تحقیق نشانگر رعایت اخلاقی تحقیق نیز می‌باشد. در کارهای تحقیقی بهتر است کمتر از کتابهای مرجع به عنوان منبع استفاده شود. هم‌چنین در صورت استناد به مقاله‌ها و یا کتابهای فارسی از عنوان انگلیسی آنها در رفرنس نویسی استفاده شود.

پیوست‌ها

این بخش، شامل پیوست‌هایی نظیر پرسشنامه، فرم اطلاعاتی، فرم رضایت نامه آگاهانه کتبی، مقاله چاپ شده حاصل از مطالعه، خلاصه مقاله ارایه شده در کنگره، عکس و غیره می‌باشد. به هر پیوست، شماره جداگانه تعلق می‌گیرد.

- چکیده‌ی انگلیسی (Abstract)

چکیده انگلیسی، حداکثر از ۳۰۰ کلمه تشکیل شده، و دارای عنوان و بخش‌های "Background and Aim"، "Materials and Methods"، "Results" و "Conclusion" باشد. متن چکیده‌های فارسی و انگلیسی از نظر مفهومی باید با هم تطابق کامل داشته باشند.

- صفحه ی تصویب پایان نامه توسط هیئت داوران
- صفحه ی عنوان به انگلیسی (مطابق فرم شماره یک قسمت انگلیسی)

نحوه تنظیم فهرست منابع

- یک صفحه جداگانه در آغاز منابع با عنوان "فهرست منابع" با فونت و اندازه عناوین فصول، این بخش را از سایر بخشها جدا نماید.

- منابع، به صورت متوالی و به ترتیب اشاره در متن، شماره گذاری شوند (شیوه و نکات). توجه خاص به نقطه گذاری و فاصله گذاری بین کلمات و حروف در هنگام تهیه فهرست منابع، ضروری است.

مقاله

مقاله انگلیسی:

1. Parkin DM, Clayton D, Black RJ, Masuyer E, Friedl HP, Ivanov E, et al. Childhood Leukemia in Europe after Chernobyl: 5 Year Follow-up. Br J Cancer 1996; 73(8):1006-12.

توضیح: اگر تعداد نویسندگان مقاله، کمتر از ۶ نفر باشد، نام کلیه نویسندگان اعلام گردد. اگر تعداد آنها بیش از ۶ نفر باشد، مشابه روش فوق، پس از درج نام نویسنده ششم، از عبارت et al (به معنی "و سایرین") استفاده شود.

مقاله فارسی:

لازم است با مراجعه به چکیده انگلیسی مقاله فارسی، مشخصات مقاله، مشابه مثال فوق، به انگلیسی درج شود. در انتهای مشخصات مقاله، در داخل پرانتز، عبارت (Full Text in Persian) درج گردد.

مقاله غیر انگلیسی و غیر فارسی:

1. Ryder TE, Haukeland EA, Solhaug JH. Bilateral Infrapatellar Seneruptur Hostidligere Frisk Kvinne. Tidsskr Nor Laegeforen 1996;116:41-2.

سازمان به عنوان مؤلف:

1. The Cardiac Society of Australia and New Zealand. Clinical Exercise Stress Testing. Safety and Performance Guidelines. Med J Aust 1996; 164(5):282-4.

در صورتی که هیچ مؤلفی ذکر نشده باشد:

1. Cancer in South Africa [editorial]. S Afr Med J 1994; 84:15.

ضمیمه مجله:

1. Shen HM, Zhang QF. Risk Assessment of Nickel Carcinogenicity and Occupational Lung Cancer. Environ Health Perspect 1994; 102 Suppl 1:275-82.

مقاله چاپ شده در کتابچه خلاصه مقالات کنفرانس:

1. Kimura J, Shibasaki H, editors. Recent Advances in Clinical Neurophysiology. Proceedings of the 10th International Congress of EMG and Clinical Neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996.

کتاب

کتاب انگلیسی:

1. Fauci AS, Braunwald E, Isselbacher KJ, Wilson JD, Martin JB, Kasper DL, et al., editors. Harrison's Principles of Internal Medicine. 14th ed. New York: McGraw Hill, Health Professions Division; 1998.

توضیح: اگر تعداد نویسندگان کتاب، کمتر از ۶ نفر باشد، نام کلیه نویسندگان اعلام گردد. اگر تعداد آنها بیش از ۶ نفر باشد، مشابه روش فوق، پس از درج نام نویسنده ششم، از عبارت **et al** (به معنی "و سایرین") استفاده شود.

یک فصل از کتاب انگلیسی:

1. Philips SJ, Whisnant JP. Hypertension and Stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: Pathophysiology, Diagnosis, and Management. 2nd ed. New York: Raven Press; 1995. p. 465-78.

کتاب فارسی:

مشخصات کتب فارسی نیز مشابه مثال فوق، به انگلیسی درج گردد (بطور معمول، مشخصات انگلیسی کتب فارسی، در پشت جلد کتاب درج می شود). در انتهای مشخصات کتاب، در داخل پرانتز، عبارت (Text in Persian) درج گردد.

پایان نامه

پایان نامه انگلیسی:

1. Kaplan S. Post-hospital Home Health Care: the Elderly Access and Utilization (Dissertation). St Louis (MO): Washington University; 1995.

پایان نامه فارسی:

لازم است مشخصات پایان نامه فارسی، مشابه مثال فوق، به انگلیسی درج گردد. در انتهای مشخصات پایان نامه، در داخل پرانتز، عبارت (Text in Persian) درج گردد.

منابع الکترونیک

1. Morse SS. Factors in the Emergence of Infectious Diseases. EmergInfect Dis [Internet]. 1995 Jan-Mar [cited 2007 Jun 5];1(1):[24 screens]. Available from: <http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm>

برنامه یا نرم افزار کامپیوتری

1. Hemodynamics III: the Ups and Downs of Hemodynamics [computer program]. Version 2.2. Orlando (FL): Computerized Educational Systems; 1993.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد نحوه استناد به سایر انواع منابع، به آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید:

http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

تکثیر پایان نامه

دانشجو موظف است پس از تایید و تصویب پایان نامه، در دوره دکتری حرفه ای و کارشناسی ارشد پایان نامه خود را حداقل در ۵ نسخه و در دوره دکتری حداقل در ۸ نسخه تکثیر نماید.

- لازم است یک نسخه متن صحافی شده پایان نامه، به همراه یک لوح فشرده حاوی فایل با فرمت PDF و Word، به معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی ارایه شود. دانشجو موظف است یک نسخه صحافی شده از پایان نامه خود را به استاد راهنما، یک نسخه به کتابخانه مرکزی دانشگاه و یک نسخه به گروه آموزشی مربوطه تحویل داده و حداقل یک نسخه را نیز برای خود نگهداری نماید. تحویل نسخ دیگر از پایان نامه به اساتید مشاور، بر طبق نظر استاد راهنما انجام می شود.
- توصیه می شود شکل الکترونیکی و یک نسخه چاپی از گزارش نزد دانشجو بطور دائم نگهداری شود.